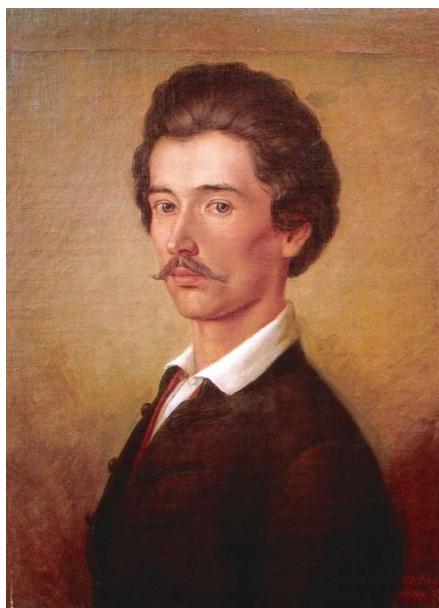

Petőfi Sándor (1823 - 1849)

1823. január 1-jén született Kiskőrösön. Apja, Petrovics István, mézárosmester, aki magyarul jól beszélt és írt. Anyja, Hruz Mária szlovák anyanyelvű volt; mielőtt férjhez ment, cselédlány és mosónő. Az 1838-as dunai árvíz és egyik rokonuk anyagi csődje, akiért Petrovics kezességet vállalt, anyagi romlásba döntötte a családot. A tizenöt éves ifjú kénytelen volt otthagyni a selmeci líceumot, s megismerkedett a nélkülözéssel és a nyomorral. Az 1842-es év hozta meg első jelentősebb irodalmi sikerét: május 22-én a kor legjelesebb szépirodalmi és tudományos folyóiratában, az Athenaeumban megjelent A borozó című költeménye még Petrovics Sándor néven. A november 3-án ugyanott publikált Hazámban az első olyan verse, melyet Petőfi néven írt alá. 1843-ban pedig a poéta addig soha nem tapasztalt nyomorba került. A költő útja ezután Debrecenbe vitt, ahol Vörösmarty Mihály pártfogását igyekezett megszerezni. A Szózat írója végül beváltotta reményeit, ugyanis beajánlotta őt Vahot Imrének, aki ez idő tájt a Pesti Divatlapot vezette. Petőfi szerkesztői állást szerzett, a viszonylagos anyagi biztonság pedig alkotói munkásságára is jótékonyan hatott. Ebben az időben született meg többek között a János vitéz és a Helység kalapácsa is. Megismerkedett első nagy szerelmével, Vahot 15 esztendő sógornőjével, Etelkával is, a leány azonban 1845 elején váratlanul elhunyt.

1846 szeptemberében Petőfi egy nagykarolyi bálon megismerkedett későbbi feleségével, Szendrey Júliával. Miután március 13-án Bécsben kitört a forradalom, Petőfi a pesti egyetemi ifjúsággal karöltve 15-ére nagyszabású diákmegmozdulást szervezett, mely aztán forradalommá hatalmasodott. Ez volt Petőfi Sándor életének legnagyobb napja, amikor Nemzeti dalával ezrek lelkét gyújtotta lángra.

„Egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg” – írta 1846 decemberében, 1848 végére pedig úgy tűnt, lehetőség nyílik arra, hogy Petőfi a versben foglaltak szerint alakítsa sorsát, és feláldozza életét a nemzet szabadságáért.

1848 decemberében csatlakozott Bem Józsefhez, akit szinte atyjaként és bálványaként tisztelt. Petőfi az erdélyi hadjárat során szárnysegédként szolgált Bem mellett, aki szintén nagyon megkedvelte a költőt, és igyekezett őt távol tartani a veszélyesebb küldetésektől. Petőfi később Pestre ment, 1849 nyarán, aztán mégis visszatért Bem tábornok seregéhez, és július 31-én, a segesvári csatában valószínűleg életét vesztette.